

VIRKISTY JA VIISASTU – RATKAISE VEIKKOLA-RISTIKKO!

Iso sika nurkassa ja nuottikirjoitusta, siinä jouluristikon pelkistetty visuaalinen ilme. Perinteiset joululaulut osattiin, mutta Juicen ”Sika” ei ollut aivan yhtä hyvin muistissa. Kaikenkaikkiaan ristikko oli helppo, tai enintään keskivaikea. Yksi ratkaisusana vihjeineen aiheutti laajempaa keskustelua. Vihjeestä ”Äänen aloitus” olisi pitänyt päästä sanaan ATTAKKI. Ristikoihin päätyy aika ajoin huonoja sanoja. Ei niin, että attacki vihjeineen olisi väärin, mutta sana ei olekaan riittävän yleisesti tunnettu, joten se oli huono valinta helpoksi tarkoitettuun ristikkoon. Termi tulee suoraan englannin sanasta attack ja on käytössä mm. elektronisen musiikin ja äänentuoton alueella.

Ristikoiden visuaalisesta ilmeestä on käyty viime aikoina keskustelua ja niin pitääkin. Kaupallisten ristikoiden normaali laatimiskaava on sellainen, että ensin laitetaan sanat ristiin ja sitten katsotaan mikä vihje on mahdollista antaa kuvallisena. Tuleeko kuvallinen vihje vai ei, riippuu tällöin lähinnä siitä, onko kuvalle tilaa ja onko sopivaa kuvaa käytettävissä. Tällä laatimistavalla ristikon visuaalinen ilme, jos sellaisesta voi puhua, on sekava ja sattumanvarainen.

Tämän talviristikon laadinnan lähtökohtana oli kuvallinen idea: ”lumi ja huurre”, kuinkas muuten. Pyrkimys oli luoda ristikko, jota on paitsi helppo ratkoa, myös ilo katsella. Erityisesti pyrkimys oli vaalia luotua visuaalista ilmettä niin, että sitä ei rikota talviteemaan liittymättömillä kuvallisilla vihjeillä, vaan hoidetaan ne sanallisina. Vaikeusaste on enintään ’helppo’.

Veikko Pohjola
veikko@nordem.fi